Enskild motion M1693

SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:890

av Lotta Björklund och Dennis Alvdén (båda M)

Ekonomi på schemat

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för att införa ekonomi som ett eget ämne i grundskolan, gymnasieskolan, den anpassade grundskolan och den anpassade gymnasieskolan och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Att kunna hantera sin ekonomi är en viktig del av att leva ett självständigt och tryggt liv. Ekonomiska kunskaper handlar om att förstår hur arbete, företagande och välfärd hänger samman, kunna fatta genomtänkta ekonomiska beslut och undvika skuldfällor. Men också om möjligheten att spara till sina drömmar, våga förverkliga sina idéer och påverka sin egen framtid.

Samtidigt visar utvecklingen av skuldsättningen i Sverige att ekonomiska svårigheter kan få stora konsekvenser, både för den enskilda människan och för samhället. I Sveriges Stadsmissioners Fattigdomsrapport 2026 *Vardagen går på kredit när välfärden sviker,* ses en växande överskuldsättningen i Sverige. Enligt rapporten hade omkring 450 000 personer skulder hos Kronofogden på sammanlagt 154 miljarder kronor under 2025. Både antalet skuldsatta och det totala skuldbeloppet har ökat jämfört med tidigare år. Likande statistik ser vi även från Kronofogden som visar att skulder bland unga vuxna, 18–25 år, uppgick till drygt 2,2 miljarder kronor under 2025, vilket är en ökning med ca 20% jämfört med 2023.

Bakom dessa siffror finns människor vars ekonomiska situation påverkar långt mer än enbart den egna plånboken. Skulder kan leda till oro, stress, skam och psykisk ohälsa. I svåra fall kan skulder och ekonomisk utsatthet också vara förknippad med isolering, hopplöshet och suicidtankar. En långvarig skuldsättning kan dessutom göra det svårt att få en bostad, skapa en stabil tillvaro och känna sig delaktig i samhället.

Samtidigt som överskuldsättningen ökar så lever vi i en tid där det är enklare än någonsin att handla på kredit, dela upp betalningar och ta lån med några få knapptryckningar. Ett köp som för stunden verkar obetydligt kan, genom räntor och avgifter, växa till en skuld som kan bli svår att hantera. Och när skulderna växer kan vägen tillbaka vara både lång och tuff. Därför är det särskilt angeläget att barn och unga får med sig goda ekonomiska kunskaper inför vuxenlivet.

Idag ingår ekonomi som en del i ämnena hem- och konsumentkunskap och samhällskunskap, men undervisningen sker vid olika tillfällen och ger ingen sammanhängande bild av hur ekonomin påverkar den egna vardagen och samhället i stort. Det finns därför skäl att utreda om ekonomi bör införas som ett eget ämne i skolan, där eleverna får möjlighet att utveckla bredare och fördjupade kunskaper med en tydlig förståelse för hur ekonomin påverkar både den egna vardagen och samhället i stort.

Skolans uppdrag handlar inte bara om att förbereda eleverna för nästa prov eller utbildning. Uppdraget handlar också om att förbereda eleverna för att möta arbetslivet och leva ett självständigt liv. Genom att införa ekonomi som ett eget ämne i skolan kan unga få kunskap som bidrar till att undvika skuldfällor, skapa ekonomisk trygghet och förverkliga sina framtidsdrömmar. Men också hur företag startas och drivs, hur idéer utvecklas och hur nya arbetstillfällen skapas. Samtidigt får eleverna förståelse för hur arbete bidrar till ekonomisk självständighet och hur både arbete, företagande och skatteintäkter hänger samman med finansieringen av vår gemensamma välfärd.

Ämnet skulle också ge eleverna praktiska kunskaper om budget, lön, räkningar, deklarationer, avtal, lån, räntor och krediter samt om sparande, investeringar, försäkringar och pensioner. På så sätt får eleverna bättre förutsättningar att fatta genomtänkta beslut, skapa trygghet och forma sin egen framtid.

Ekonomisk kunskap ska inte vara beroende av vilka föräldrar man har, hur familjens ekonomi ser ut eller vilka samtal som förs hemma runt köksbordet. Skolan har en därmed en viktig uppgift i att ge alla elever en gemensam grund att stå på, oavsett uppväxtförhållanden.

Förslaget om ett nytt ämne bör även omfatta elever i anpassad grund- och gymnasieskola. Undervisningen ska utgå från elevernas förutsättningar och ge praktiska kunskaper om vardagsekonomi, avtal och ekonomiska risker, men också stärka elevernas förmåga att fatta egna beslut, undvika ekonomiskt utnyttjade och skapa bättre förutsättningar för trygghet, självständighet och delaktighet i samhället.

Lotta Björklund (M) *Dennis Alvdén (M)*